

De wederopstanding van een verguisd elftal

De sportieve balans van vier weken WK

Achtergrond - 7 juli 2006

(7 juli 2006) Twee jaar lang werkte het elftal van Klinsmann toe naar dat ene doel: de eindzege op het WK in eigen land. Twee Italiaanse doelpunten schoten deze droom aan diggelen. Maar het team kwam verder dan iedereen verwachtte.

Eigenlijk is voor Duitsland een mooier einde van het WK niet denkbaar. Na een harde maar faire strijd buigen voor een tegenstander die gewoon beter is. Doorbijten, vechten, maar zonder te verzanden in het inspiratieloze voetbal van weleer. Voor het imago van de Duitsers, die altijd zenuwachtig naar het buitenland blikken of ze wel aardig worden gevonden, is heldhaftig verliezen misschien wel beter dan met overmacht de beker pakken. Weinig mensen zitten te wachten op nieuwe wereldkampioenen uit Duitsland. Maar sportieve verliezers, daar houdt iedereen van. Ook als ze uit Duitsland komen.

De Duitse liefde voor Klinsmanns elftal kent ook na de nederlaag in de halve finale geen grenzen. Eerst collectief verguisd, nu massaal omarmd. Zo snel kan het gaan, voetbal is opportunisme. De Duitse kranten putten zich uit in koppen waar het pathos vanaf druipt. "Weltmeister der Herzen", noemde de *Frankfurter Allgemeine Zeitung* het nationale elftal. De spelers "hebben gestreden als wereldkampioenen", jubelde boulevardkrant *Bildzeitung*, niet zo lang geleden een van Klinsmanns meest verbeterde vijanden. De "Grinsi-Klinsi" (*Bild*) van een paar maanden geleden is veranderd in een visionair die in zijn eentje het vastgeroeste Duitse voetbal terug aan de wereldtop bracht.

En de spelers zijn mateloos populair. Het was hun hartstochtelijke aanvalsvoetbal dat Duitsland in één grote *Fanmeile* veranderde. De frisse, jonge koppies van de spelers hebben aan de feestvreugde zeker bijgedragen. Slechts vijf van de 23 selectiespelers zijn ouder dan dertig jaar. Dit keer telde de *DFB-Elf* geen verbeterde dinosauriërs als Lothar Mattäus of Stefan 'Stinkefinger' Effenberg, die tijdens het WK van 1994 met zijn middelvinger de Duitse fans bedankte voor hun steun. "Voor het eerst hoeven we ons niet te schamen voor ons nationale elftal. Dat laten we deze zomer over aan de Hollanders en de Engelsen. Een bevrijdend gevoel," schreef een columnist in weekblad *Der Spiegel*.

Ongebroken

Het Duitse team was een van de positieve verrassingen op een WK dat qua spel aan de povere kant was. Sterren als de Braziliaanse en de Portugese Ronaldo's, Ronaldinho, Van Nistelrooij en Henry verzuimden te schitteren. De vooraf als middelmatige voetballers ingeschatte Duitsers deden dat wel, als collectief. Of in elk geval deden ze er hun keiharde best voor.

De gewonnen wedstrijd tegen Zweden (2-0) was het beste voorbeeld van [het spel dat Klinsmann zo graag ziet](#). Met wervelend aanvalsvoetbal legde Duitsland zijn wil op aan de overdonderde Zweden, die ondanks spelers van grote individuele klasse als Zlatan Ibrahimovic en Fredrik Ljungberg niets in te brengen hadden. De eerste helft van het duel geldt als een van de beste van het toernooi. Na tien minuten had Lukas Podolski de eindstand al op het bord gezet. Een verademing was dat de Duitse aanvalslust ook na de vroege voorsprong ongebroken bleef. Maar liefst 26 keer bestookte de *Mannschaft* het Zweedse doel. De euforie was groot, Duitsland had zich tot ieders verrassing als serieuze titelkandidaat gemeld.

Grenzen

Tegen grootmachten Argentinië en Italië bleek het echter een stuk moeilijker wervelen, al hebben de Duitsers het zeker geprobeerd. De kwaliteit van de slimme en stugge Argentijnen maakte het gedurfde Duitse aanvalsspel onmogelijk. Wel steeg de vooraf als zorgenkind bestempelde verdediging met als kloppend hart het duo Mertesacker - Metzelder tegen Argentinië boven zichzelf uit. Uiteindelijk waren het de door Klinsmann gestaalde Duitse teamgeest en koelbloedigheid bij het penaltyschieten die de doorslag gaven - naast het falende wisselbeleid van coach José Pekerman.

Het uitgekookte Italië was gewoon een maatje te groot, al leek de wedstrijd tegen de *Azurri* in niets meer op de [pijnlijke 4-1 afgang tegen datzelfde Italië in Florence dit voorjaar](#). "We hebben goed meegevoetbald, het was lang een open wedstrijd", analyseert de Berlijnse journalist Peter Riesbeck. "Maar ik kan niet zeggen dat we onterecht verloren hebben. Het Duitse elftal liep tegen de grenzen van zijn mogelijkheden aan."

Het WK kwam voor Klinsmanns voetballers eigenlijk net wat te vroeg, denkt Riesbeck. "Spelers als Lahm, Schweinsteiger, Mertesacker en Podolski hebben zich uitstekend geweerd, maar misten internationale ervaring." Net als Klinsmann is Riesbeck ervan overtuigd dat de rek er nog niet uit is. Kort na de nederlaag tegen Italië voorspelde de bondscoach dat zijn selectie nog een "enorm groeipotentieel" bezit en met het oog op het EK van 2008 optimistisch kan zijn. Maar dit toernooi is het maximale bereikt, denkt Riesbeck. "Duitsland heeft eruit gehaald wat erin

zat.”

Verwarring

Verschillende Duitse voetballers hebben dit WK indruk gemaakt, al is geen van hen uitgegroeid tot speler van wereldformaat. Klose is daarvan een voorbeeld. De spits met Poolse *roots* glansde tegen Ecuador en Zweden, maar had moeite zich te doen gelden tegen Argentinië en Italië. Wel maakte hij tegen de Argentijnen de bevrijdende 1-1. Riesbeck: “Klose is een grote speler, maar nog geen ster. Hij zou nog een stap kunnen maken als hij een paar jaar in het buitenland speelde.” Ook Michael Ballack, Klinsmanns enige veldspeler van erkende internationale klasse, kon slechts tegen Zweden de rol vervullen waarin Duitsland hem zo graag ziet: die van dominerende dirigent op het middenveld.

Middenvelder Torsten Frings en verdediger Philip Lahm hebben daarentegen een ijzersterk toernooi achter de rug. Lahm speelde zelfs zo goed dat de Braziliaanse voetballegende Pelé het tijd vond voor een complimentje. Doelman Jens Lehmann bewees dat Klinsmann hem terecht het vertrouwen heeft gegeven door twee strafschoppen te keren. “Lehmann was ook voor zijn ploeg heel belangrijk”, vult *Volkscrant*-sportverslaggever Charles Bromet aan. “En hij heeft het hele toernooi goed gepresteerd. Wat mij betreft was hij de beste Duitse speler dit WK.”

Ook Klinsmanns verrassende keuze voor nieuweling David Odonkor heeft zich uitbetaald. Over de selectie van Odonkor was overigens niemand verraster dan Odonkor zelf – twee weken voor zijn uitverkiezing had de vleugelspeler nog geprobeerd kaartjes voor het WK te bemachtigen. “Het idee een snelle speler in te zetten om de tegenstander in verwarring te brengen, heeft goed uitgepakt”, zegt Riesbeck, “alleen zou Odonkor meer moeten doen dan hard rennen.”

Ontlading

Dat de *Mannschaft* zo ver is gekomen, heeft de Duitse voetbalbond vooral aan Klinsmann te danken. En natuurlijk ook aan de gunstige poule-indeling. Het traditionele geluk bij de loting heeft het team geen windeieren gelegd. De zwakke tegenstanders Costa Rica, Polen en Ecuador gaven de *Mannschaft* de kans om op stoom te komen en het publiek de gelegenheid de Duitse spelers in de armen te sluiten. Op zijn vroegst na de ontlading van de 1-0 tegen Polen was er geen houden meer aan. Het zinderende enthousiasme van een land in voetbalcoorts stuwde de prestaties van de Duitse spelers naar grote hoogten. Duitsland beleefde voor het eerst in haar geschiedenis [het equivalent van de Nederlandse oranjegekte](#).

Klinsmanns verdienste valt niet te onderschatten. En het succes geeft hem gelijk.

De bondscoach haalde het Duitse elftal uit het slop nadat het bij het EK van 2004 schlemielig was uitgeschakeld in de voorronde en in een neerwaartse spiraal leek te zijn beland. Het is Klinsmann met vernieuwende trainingsmethodes gelukt uit een twintigtal redelijk begaafde voetballers een eenheid te smeden die de confrontatie met grote favorieten niet hoeft te schuwen.

Vooraf Klinsmanns geestelijke injectie heeft zijn vruchten afgeworpen. Het optimisme, de teamgeest en de spelvreugde die hij en zijn staf het team bijbrachten zijn op het hele land overgeslagen. Hevig bekritiseerde stappen als het aantrekken van een teampsycholoog zijn in retrospectief uitgeroepen tot belangrijke bouwstenen onder Klinsi's succes. En over zijn Amerikaanse fitnessstrainer lacht niemand meer.

Zijn plannen voor na het WK heeft Klinsmann nog niet bekend gemaakt, maar het zal hem deugd doen dat heel Duitsland hem smeekt om als bondscoach door te gaan, de top van de Duitse voetbalbond voorop. Volgens onderzoeksbureau Forsa wil 95 procent van de bevolking dat Klinsmann aanblijft. Zelfs Franz Beckenbauer, zijn grootste plaaggeest in de aanloop naar het WK, heeft nu niets dan lof voor de bondscoach. Klinsmanns stille revolutie in het Duitse voetbal is nog niet voorbij.

Bas de Rue is redacteur van het Duitslandweb.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/3612/de-wederopstanding-van-een-verguisd-elftal>